

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 7. oktober 2021
Kontor: Sikkerhedskontor I
Sagsbeh: Simon Bundegaard Erik-
sen
Sagsnr.: 2021-0030-6562
Dok.: 2124556

Besvarelse af spørgsmål nr. 1571 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1571 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 9. september 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Michelle Argir Simonsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1571 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”EU's rettighedsdirektiv for ofre, sammen med bestemmelser i direktivet om bekæmpelse af terrorisme (kapitel V) og direktivet om kompensation, understøtter en generel ramme for rettingerne for ofre for terrorisme. Vil ministeren redegøre for, hvad planerne er i Danmark for at yde støtte til og bakke op om ofre for terrorisme, både i forhold til tidligere ofre og for eventuelle fremtidige ofre?”

Svar:

Alle ofre for forbrydelser skal opleve, at de modtager den støtte fra myndighederne, som er nødvendig for, at de kan komme videre i livet. Det gælder også ofre for terror. Regeringen har ikke opgjort, hvem der bør anses for at være ofre for de nævnte terrorangreb, eller hvilken kontakt disse personer har haft til myndighederne, men det er muligt for ofre for f.eks. terror at få erstatning efter offererstatningsloven.

Rådets direktiv nr. 2004/80/EF om erstatning til ofre for forbrydelser er ikke omfattet af retsforbeholdet. Direktivet indebærer, at medlemsstaterne skal sikre, at en person, der ansøger om erstatning, i de tilfælde, hvor vedkommende er blevet udsat for en forsætlig voldsforbrydelse på en anden medlemsstats område end den, hvor vedkommende har sit sædvanlige opholdssted, har ret til at indgive sin ansøgning til en myndighed eller anden instans i den medlemsstat, hvor vedkommende har sit sædvanlige opholdssted. Direktivet indfører således en samarbejdsordning mellem medlemsstaterne, der bygger på de enkelte medlemsstaters ordninger for erstatning til ofre, som skal lette adgangen til erstatning i situationer, hvor forbrydelsen er begået i en anden medlemsstat end ofrets bopælsstat. Ordningen indebærer, at ofre for forbrydelser kan henvende sig til en myndighed i deres bopælsstat, der skal hjælpe med at mindske de praktiske og sproglige problemer, der opstår i grænseoverskridende situationer. Myndigheden i bopælsstaten vil herunder skulle bistå med at oversende ansøgningen om erstatningen til den relevante myndighed i den medlemsstat, hvori forbrydelsen er begået.

I Danmark yder staten erstatning og godtgørelse for personskade, der forvoldes ved overtrædelse af straffeloven, hvis overtrædelsen er begået i den danske stat, efter offererstatningsloven. Loven trådte i kraft i 1976, og sager om erstatning og godtgørelse omfattet af loven behandles af Erstat-

ningsnævnet. I forbindelse med gennemførelsen af EU's direktiv om erstatning til ofre fra 2004 blev det vurderet, at den danske ordning, med få tilpasninger allerede levede op til de krav, som direktivet stiller. Gennemførelsen af direktivet gav således ikke anledning til lovændringer, men alene til administrative justeringer. Efter den danske offererstatningsordning finder dansk rets almindelige regler om skadevolderens erstatningsansvar anvendelse ved afgørelse om tildeling af erstatning. Det indebærer, at der bl.a. kan ydes erstatning for helbredelsesudgifter, herunder psykologudgifter, jf. erstatningsansvarslovens § 1, såfremt de øvrige betingelser for at tildele erstatning i øvrigt er opfyldt.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet desuden indhentet en udtalelse fra Erstatningsnævnet, der har oplyst følgende:

”Efter offererstatningslovens § 1, stk. 3, betaler staten kun i særlige tilfælde erstatning for skader, der er sket ved straffelovsovertrædelser begået uden for Danmark, og kun, hvis borgeren har bopæl i Danmark, har dansk indfødsret eller på gerningstidspunktet gjorde tjeneste for en dansk udenrigsrepræsentation. Efter forarbejderne tager bestemmelsen navnlig sigte på tilfælde, hvor der er dansk jurisdiktion efter blandt andet straffelovens § 6, nr. 2 og 3.

Det følger af forarbejderne, at bestemmelsen i offererstatningslovens § 1, stk. 3. 1. pkt., vil kunne finde anvendelse, hvis danskere er ofre for terrorhandlinger i udlandet, jf. betænkning 751/1975, s. 32.

Ifølge forarbejderne til bestemmelsen er offererstatningslovens § 1, stk. 3, forbeholdt særlige tilfælde, hvor konkrete grunde taler for at yde erstatning. Lovgiver har herved understreget, at bestemmelsen er tiltænkt som en billighedserstatning, som kun skal ydes i særlige tilfælde, og at der efter offererstatningslovens § 1, stk. 3, ikke er et retskrav på erstatning.

Nævnet har i en sag, som er gengivet i nævnets årsberetning for 2019, fundet, at et drab i den konkrete sag var udtryk for en terrorhandling, og at sagen undtagelsesvist kunne behandles efter offererstatningslovens § 1, stk. 3, selv om drabet havde fundet sted i udlandet. Nævnet lagde herved vægt på bemærkningerne i betænkning 751/1975 om, at bestemmelsen kan anvendes i sager, hvor danske skadelidte i udlandet er ofre for (andre) terrorhandlinger (end flykapringer).

Det er derfor efter den danske offererstatningsordning muligt at få erstatning for danske borgere, der enten selv kommer til skade

i udlandet ved f.eks. terrorangreb i udlandet, eller som er pårørende til en dansk borger, der omkommer ved f.eks. et terrorangreb i udlandet. Der er imidlertid ikke retskrav på erstatning efter offererstatningslovens § 1, stk. 3, og den endelige afgørelse af, om der kan tilkendes erstatning i den konkrete situation, hvor straffelovsovertrædelsen er begået i udlandet, træffes af Erstatningsnævnet.”

Det skal endelig bemærkes, at direktiv nr. 2012/29 om rettigheder for ofre for kriminalitet og direktiv nr. 2017/541 om bekæmpelse af terrorisme er omfattet af det danske retsforbehold, da de er vedtaget med hjemmel i tredje del, afsnit V, i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde.